

HAPIH

**Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu**

Croatian Agency for
Agriculture and Food

L'Agence Croate pour
l'Agriculture et l'Alimentation

Značajke novih sorti i kvaliteta ulja maslina posađenih u super gustom sklopu

dr.sc. Predrag Vujević

CENTAR ZA VOĆARSTVO I POVRĆARSTVO

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu

Croatian Agency for
Agriculture and Food

L'Agence Croate pour
l'Agriculture et l'Alimentation

Pokusni voćnjaci - poligoni za ispitivanje sorti i tehnologija uzgoja

- Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu provodi istraživanja na dva pokušališta: pokušalište Donja Zelina i pokušalište Kaštel Štafilić.
- Pokusni voćnjaci koriste se kao poligoni gdje se ispituju suvremene tehnologije uzgoja u voćarstvu i maslinarstvu

Pokušalište Kaštel Štafilić

- Nalazi se na području k.o Kaštel Štafilić gdje je na 1,5 ha površine posađen introdukcijsko pokusni nasad masline u gustom sklopu (1545 do 2000 sadnica po ha)
- U istraživanje je uključeno pet sorti koje se u svijetu najviše uzgajaju u gustom sklopu:
Arbequina, Arbosana, Koroneiki, Sikitita i Tosca
- U istraživanje su uključene i talijanske sorte: Nociara, Toscanina, Cima di malfi
- U nasadu su posađene i naše tradicionalne sorte maslina: Bjelica, Buhavica (Brač), Buža, Drobница, Dužica, Istarska bjelica, Istarska Buža, Karbonaca, Lastovka, Levantinka, Mezanica, Oblica, Rošinjola, Uljarica, Vrtunčica, Žabarka, Žižolera
- Osnovni cilj: Cilj istraživanja je dati prve rezultate i iskustva s novim sortama i načinom uzgoja masline u super gustom sklopu.

Za uzgoj masline u super gustom sklopu potrebno je zadovoljiti određene preduvjete:

- kvalitetno i hranjivim tvarima opskrbljeno tlo
- dobar položaj
- mogućnost fertirigacije (posebice bitno u prve tri godine)
- posebnu brigu u pogledu zaštite i formiranja uzgojnog oblika
- kvalitetan sadni materijal

Armatura s dvije nosive žice i bambus uz svaku biljku.

Dizajn pokusa: slučajni blokni raspored u tri ponavljanja za svaku sortu i razmak sadnje.

Razmak sadnje :

3.7 x 1.35 m; 2002 stabala/ha

3.7 x 1.55 m; 1744 stabala/ha

3.7 x 1.75 m; 1544 stabala/ha

vitko vreteno

TOSCA 07[®]

PODRIJETLO- Nova sorta maslina, Italija

KROŠNJA: gusta krošnja kuglasta, prikladna za mehaniziranu berbu

OSJETLJIVOST:

- rak kore: osjetljiva
- paunovo oko: osjetljiva
- maslinova muha: osjetljiva
- podnosi sušu i niske temperature
- Plod masa: 1,48 g

KORONEIKI i38[®]

PODRIJETLO: Grčka

U Grčkoj zastupljena 50-60% . Prikladna za super guste intezivne nasade.

Rano ulazi u rod. Otvorene arhitekture stabla.

OSJETLJIVOST:

- rak kore: osjetljiva
- niske temperature: osjetljiva
- paunovo oko: tolerantna
- podnosi sušu,
- Plod masa: 1,01g

ARBOSANA i43[®]

PODRIJETLO: Španjolska

Plod sličan Arbeqini, uočljiva razlika prema boji krošnje

OSJETLJIVOST:

- rak kore: osjetljiva
- paunovo oko: tolerantna
- maslinova muha: osjetljiva
- osjetljiva na vodeni stres i na niske temperature
- Plod masa: 1,69g

ARBEQUINA IRTA i18[®]

PODRIJETLO: Španjolska

RASPROSTRANJENOST: Najzastupljenija sorta Katalonije, Francuska, USA, Čile, Portugal, Italija, Australija...

OSJETLJIVOST:

- rak kore: osjetljiva
- paunovo oko: umjereno tolerantna
- maslinova muha: osjetljiva
- dobra otpornost na niske temperature
- učinkovitost tresaća 85 % zbog sitnog ploda
- Plod masa: 1,88g

SIKITITA CHIQUITITA[®]

Nastala križanjem sorti Picual i Arbequina

PODRIJETLO:Španjolska

Nova sorta maslina selekcionirana za uzgoj u gustom sklopu.

KROŠNJA: piramidalna, nizak vigor, kompaktna krošnja

OSJETLJIVOST:

- paunovo oko: tolerantna
- ostalo: otporna na niske temperature
- Plod, masa: 2,46 g

CIMA DI MALFI

NOCIARA

TOSCANINA

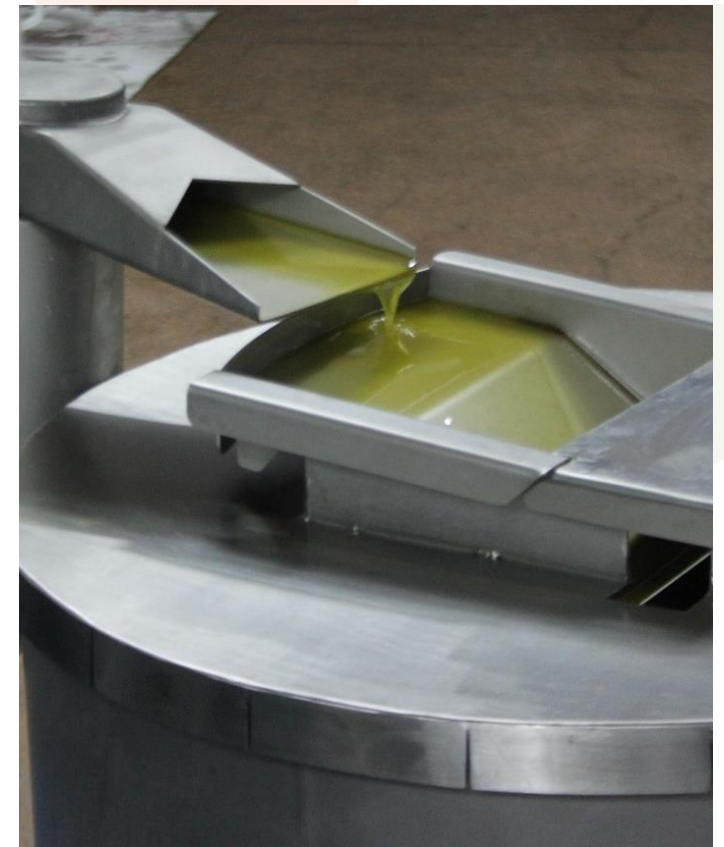
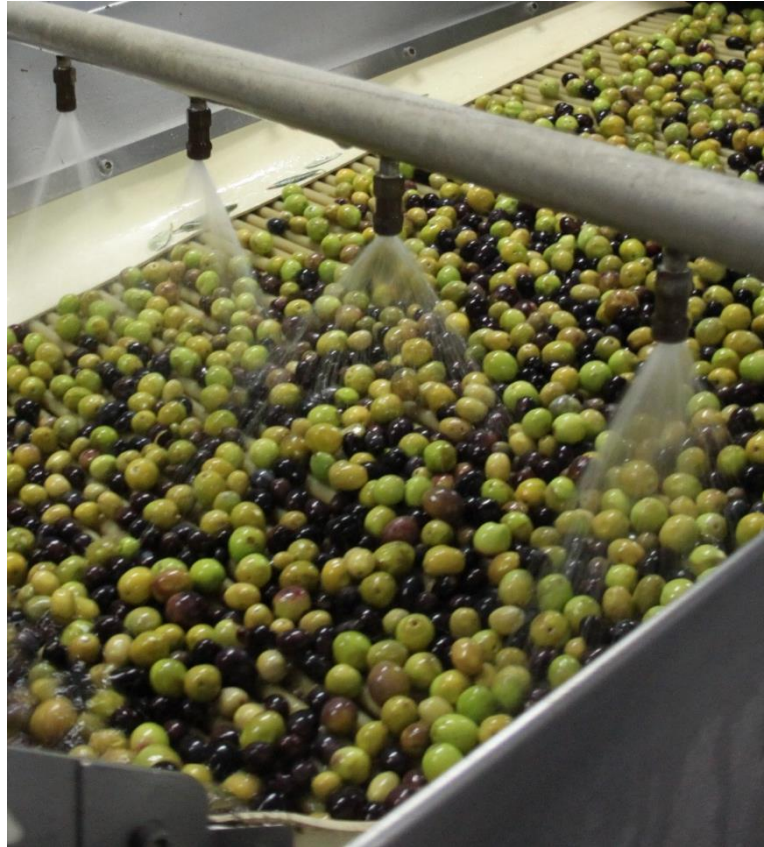
Formiranje uzgojnog oblika

Održavanje nasada

Berba i prerada maslina

Rokovi berbe sorti maslina

Cipressino

Tosca

	CIPRESSINO	TOSCA	SIKITITA	ARBEQUINA	ARBOSANA	KORONEIKI
2017	21.10.	21.10.	17.11.	17.11.	28.11.	28.11.
2018	12.10.	12.10.	13.10.	17.10.	24.10.	24.10.
2019	14.10.	17.10.	29.10.	24.10.	3.12.	3.12.
2020	19.10.	22.10.	25.11.	30.11.	14.12.	1.12.
2021	19.10.	19.11.	20.11.	21.11.	13.12.	7.12.
2022	12.10.	20.10.	20.10.	9.11.	28.11.	28.11.

Sikitita.

Arbequina.

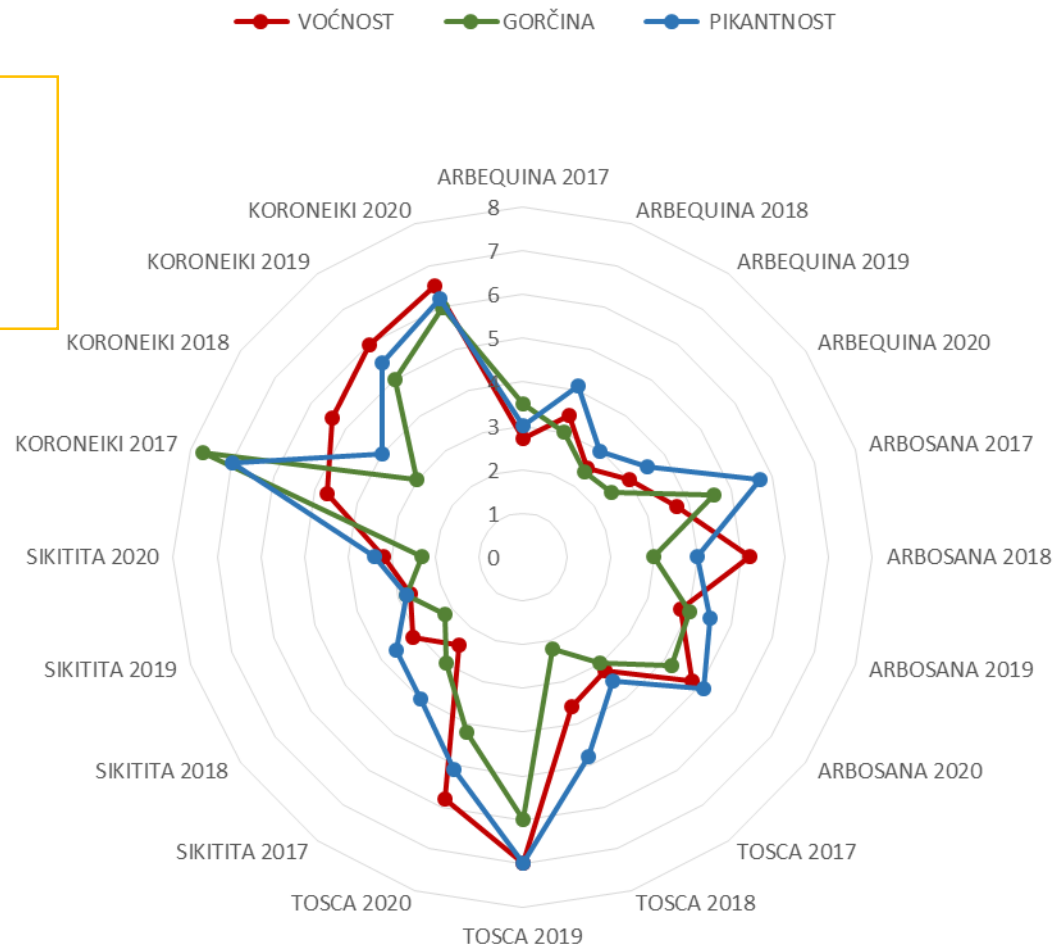
Koroneiki

Arbosana

Kemijska i senzorska analiza maslinovog ulja

Rezultati fizikalno kemijskih i senzorskih analiza upućuju da ulja svih sorti pripadaju kategoriji ekstra djevičanskih maslinovih ulja; od relativno blagog ulja sorte 'Arbequina' do pikantnog ulja sorte 'Koroneiki'.

AUTOHTONE SORTE IZ KOLEKCIJE BANKE BILJNIH GENA:

- Bjelica
- Buharica
- Drobnica
- Dužica
- Lastovka
- Mezanica
- Oblica
- Uljarica
- Vrtunčica
- Žabarka

Ulje naših autohtonih sorti uzgojeno na tradicionalan način je jedinstveno sa specifičnim osobinama utkanim u naš kulturni identitet.

Budućnost maslinarstva leži u primjeni autohtonog sortimenta u kombinaciji s vodećim domaćim i introduciranim sortama.

Zaključci

- Za formiranje uzgojnog oblika pogodnije su sorte Arbequina i Koroneiki i Sikitita nego Arbosana i Tosca.
- Vrijeme dozrijevanja je različito: Tosca i Sikitita ranije vrijeme dozrijevanje slijede Arbequina > Koroneiki > Arbosana
- Sorta Koroneiki je prema prirodu najstabilnija slijedi je Arbequina. Sorte Tosca i Sikitita su pokazale nestabilnost i sklonost variranju priroda po godinama istraživanja. Sorta Arbosana smrzla 2018. god.
- Sorte pokazuju varijabilnost s obzirom na rodnost u sušnim uvjetima bez natapanja posebice osjetljiva Arbequina i Sikitita.
- Prilagođavati gustoću sadnje ovisno o sorti, položaju i plodnosti tla
- Za stabilne prirode uzgoja maslina u gustom sklopu treba osigurati odgovarajuću lokaciju i sve preuvjete za uspješan uzgoj posebice navodnjavanje.
- Ulja svih sorti pripadaju kategoriji ekstra djevičanskih maslinovih ulja; od relativno blagog ulja sorte 'Arbequina' do pikantnog ulja sorte 'Koroneiki'.

Hvala na pažnji!

www.hapih.hr

HAPIH

Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu

Croatian Agency for
Agriculture and Food

L'Agence Croate pour
l'Agriculture et l'Alimentation